

Kandidato į VDU SA prezidentus
Žygimanto Menčenkovo

2021–2022 metų
Veiklos gairės

VDU studentai patiria vis didesnę įtampą dėl skurdžios socialinės rūpybos, prastų pragyvenimo ir studijų sąlygų, o uždaras ir neefektyvus atstovybės veiklos modelis užkerta kelią jiems įsitraukt į studentų savivaldą ir universitete, ir už jo ribų. Dėl šių priežasčių ištisi studentų kolektyvai negali džiaugtis savo studijų ir mokslo rezultatais ar imtis kultūrinės arba politinės iniciatyvos. Pagal VDU SA įstatų suteiktus įgaliojimus atstovybės prezidentas 2021–2022 metais turėtų imtis būtent šių klausimų sprendimo.

Pirma dalis
Aprūpintų studijų link

1. VDU kasmet dygsta nauji ir atnaujinami seni pastatai. Tačiau jie skirti ne jo bendruomenei. Blizgiais pastatais viliojami nauji studentai, į kuriuos vis dažniau žiūrima kaip į pinigų krepšelius, o ne į universiteto bendruomenės pagrindą.

Atstovybė turi siekti, kad VDU investuotų į bendrabučių atnaujinimą, kad bendrabučių vietų užtektų visiems norintiems ir kad jų kainos taptų prieinamos ir pažeidžiamiausiems studentams. Negana to, tarp bendrabučių ir studijų vietų turi būti patogus viešasis susisiekimasis. Todėl atstovybė turi aktyviai bendradarbiauti su miesto savivalda.

2. Universiteto administracija lengva ranka mēto pinigus netvariai paramai padengdama pirmakursiū LSP mokestj, o jo patalpose veikiančios privačios maitinimo įstaigos nesugeba užtikrinti kokybiškos bendruomenės rūpybos.

Todėl SA turėtų siekti nukreipti universiteto lėšas į efektyvesnę studentų rūpybą ir užbaigti VDU viešosios valgyklos projektą. Pelno nesiekiantis universiteto padalinys suteiktų prienamą maitinimą VDU bendruomenės nariams ir sukurtų gyvo bendravimo erdvę, kuri bus ypač svarbi grįžtant į popandeminę kasdienybę.

3. Mūsų studijų kokybės negali užtikrinti pervargę akademiniai ir neakademiniai darbuotojai, šiandien dirbantys ypač prastomis darbo sąlygomis – samdomi trumpoms darbo sutartims, kartais netrunkančiomis nė semestro, ir nesulaukiantys tinkamo atlyginimo už savo darbą.

Atstovybė turi remti VDU darbuotojų profesinę sąjungą ir siekti, kad būtų užkirstas kelias trumpalaikėms darbo sutartims. Dėl mažėjančio dėstymo krūvio darbuotojams turėtų būti kompensuojama atlyginimu už mokslinę veiklą, o atlyginimų tarifai pakelti.

4. Prastomis sąlygomis dirba ne tik mūsų dėstytojai ir kiti universiteto darbuotojai, bet ir studentai. Nemaža dalis jų yra priversti dirbti blogomis sąlygomis dėl pragyvenimo, todėl skiria mažiau dėmesio ne tik savo studijoms, bet ir kultūrinei bei politinei veiklai.

Todėl dabar dirbantiems studentams VDU SA turi suteikti žinių, kaip apginti savo interesus darbo vietoje ir pagerinti darbo

sąlygas. Ilguoju laikotarpiu per LSS atstovybę turi siekti dar geresnių valstybės remiamų paskolų sąlygų ir apmokamų privalomų praktikų studentams.

Antra dalis
Demokratiška ir savarankiška
studentų savivalda

5. VDU SA skelbiasi atstovaujanti visų universiteto studentų interesus. Tačiau jai nepriklauso visi studentai, o parlamentui mandatą suteikia per mažas skaičius visų VDU studentų. Siaurame interesų rate sutelkta galia užtarnavo atstovybei gilų nepasitikėjimą ir ilgalaikį norą neturėti nieko bendro su studentų savivalda.

Atstovybę universiteto ir nacionalinės politikos rėmuose turi siekti, kad kiekvienas VDU studentas be išimties turėtų savivaldos nario teises ir pareigas, kurios sustiprins savivaldos savarankiškumą ir atskaitomybę prieš studentus.

6. Dabar pareigas einantis atstovybės prezidentas buvo išrinktas 25 studentų parlamento narių balsais. Ši rinkimų sistema neatrenka geriausio kandidato šioms pareigoms užimti ir neskatina prezidento atsiskaityti prieš visus studentus.

Atstovybę turi atsisakyti prezidento rinkimų parlamente ir šį sprendimą perleis visiems studentams visuotiniuose, slaptuose ir demokratiškuose atstovybės prezidento rinkimuose.

7. Studentų vardu atstovybę skirsto jų už LSP sumokėtus pinigus. Tačiau dabartinės uždaros ir savo interesų siekiančios SA

biudžetas naudojamas ne studentų labui. Kam atstovybei reikalingas 13 tūkstančių eurų biudžeto perteklius? Tuo tarpu VDU studentai suneša tik 18 procentų atstovybės pajamų – dėl to ji yra neatskaitinga ir nepriklausoma nuo jų.

Visi studentai turi tapti atstovybės finansų dalininkais. Visuotinės savivaldos pagrindu atstovybė galėtų rinkti solidarumo mokestį. Mažas kiekvieno studento semestrinis įnašas leistų atstovybei nepriklausomai nuo universiteto administracijos finansuoti studentų klubų veiklą, teikti efektyvesnes ir platesnes socialines paslaugas ir užtikrinti, kad atstovybėje dirbtų maža, bet profesionali vykdytojų komanda.

Trečia dalis

Studentija nacionalinėje politikoje

8. Dėl idėjų, organizacinės patirties ir angažuotumo trūkumo studentų politika nacionaliniu mastu atrodo apgailėtina. LSS žino, kad nepaisant savo tingumo imtis veiksmų apginti studentų interesus, ji vis tiek gaus finansavimą per LSP.

Todėl reikia keisti LSP administravimo ir LSS finansavimo sistemą. VDU studentai privalo turėti teisę pasirinkti, ar jie nori finansuoti neefektyvią ir jų interesų neatitinkančią sąjungos veiklą. LSP turi būti gaminamas pačios Vyriausybės arba universiteto rėmuose. Galų gale, LSS turi būti finansuojama VDU studentų parlamento sprendimu. Tai užtikrins, kad LSS iš tikrųjų atstovaus studentų interesams ir taps jiems atskaitinga.

9. Kiekvienais metais aukštojo mokslo ir švietimo bendruomenės protestuoja prieš apgailėtiną Vyriausybės politiką jų atžvilgiu.

Faktas – jiems reikalingas didesnis finansavimas. Tačiau iki šiol VDU SA neparėmė tų, nuo kurių labiausiai priklauso jų gerovė.

Tai turi pasikeisti. Studentai turi aktyviai palaikyti aukštojo mokslo ir švietimo bendruomenių reikalavimus ir remti jų veiksmus ne tik dalyvavimu, bet ir finansais. Iš vidurinio ugdymo sistemos ateina studentai, o dalis jų ateityje taps mokytojais ar dėstytojais. Tad solidarumas tarp šių grupių yra natūralus ir ypač svarbus.

10. LSS ir VDU SA per dažnai tik žodžiu reagoja į nacionalinės politikos įvykius. Organizacijų negebėjimas ir nenoras formuoti nacionalinę aukštojo mokslo politiką palieka studentų balsą užribyje.

Todėl VDU SA per narystę LSS turi imtis aktyvesnio vaidmens nacionalinėje politikoje. Visų pirma, teikti pataisas Mokslo ir studijų įstatymui, kuriomis būtų reformuota studentų savivalda. Antra, remti ir dirbti su tomis politinėmis jėgomis, kurios užtikrins geresnes paskolų studentams sąlygas ir sieks geresnių darbo sąlygų aukštojo mokslo darbuotojams bei didins aukštojo mokslo finansavimą.